

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 К 005263 17 Кж 16
Бања Лука, 19.10.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених, В.З. због кривичног дјела тешке крађе из члана 232. став 3. у вези са ставом 1. тачка 1. Кривичног закона Републике Српске и Г.П. због истог кривичног дјела, али у вези са чланом 25. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бијељини, бранилаца оптужених, адвоката Д.Б. и Ђ.В. из Б. и оштећеног Г.М., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 005263 16 К од 29.06.2017. године, у сједници вијећа којој су присуствовали републички јавни тужилац Витомир Солдат, оптужени В.З. и његов бранилац М.С., адвокат из Б. и бранилац оптужене Г.П., адвокат Ђ.В., донио је 19.10.2017. године

П Р Е С У Д У

Одбијају се, као неосноване, жалбе, окружног јавног тужиоца, браниоца оптуженог В.З. и оштећеног Г.М. и у односу на оптуженог В.З., потврђује пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 005263 16 К од 29.06.2017. године, док се уважавањем жалбе браниоца оптужене Г.П., иста пресуда укида и у односу на ову оптужену предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 005263 16 К од 29.06.2017. године, оглашен је кривим, оптужени В.З. због кривичног дјела тешке крађе из члана 232. став 3. а у вези са ставом 1. тачка 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и оптужена Г.П. за исто кривично дјело, али у вези са чланом 25. КЗ РС, те су осуђени, В.З. на казну затвора у трајању од 6 (шест) година, а оптужена Г.П. на казну затвора у трајању од 8 (осам) мјесеци.

На основу члана 44. став 1. КЗ РС оптуженом В.З. је у изречену казну урачунато вријеме проведено у притвору од 01.12.2015. до 21.06.2017. године, а оптуженој Г.П. од 01.12.2015. до 29.12.2015. године.

На основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС) оптужени су ослобођени дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

На основу члана 108. став 3. ЗКП РС оштећени Г. и С.М. су са имовинскоправним захтјевом у цјелини упућени на парнични поступак.

Против те пресуде благовремено су изјавили жалбе окружни јавни тужилац, браниоци оптужених и оштећени Г.М.

Окружни јавни тужилац побија пресуду због одлуке о кривичним санкцијама, трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтјеву, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптуженима изрекну веће казне, те да се оптужени обавежу на накнаду трошкова кривичног поступка, као и да солидарно исплате оштећенима имовинскоправни захтјев по основу имовинскоправног захтјева 45.300,00 Евра и 17.000,00 КМ, а да се у преосталом дијелу имовинскоправног захтјева оштећени упуते на парницу.

Бранилац оптуженог В.З., адвокат Д.Б. побија пресуду због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, с приједлозима да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или да се пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе.

Бранилац оптужене Г.П., побија пресуду из истих жалбених основа, с тим што предлаже да се пресуда преиначи и оптужена ослободи од оптужбе, или да се пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Оштећени Г.М. побија пресуду због одлуке о имовинскоправном захтјеву, те предлаже да се оптужени солидарно обавежу да њему и његовој супрузи С.М. солидарно исплате 45.300,00 Евра и 17.000,00 КМ, а да се са вишком имовинскоправног захтјева упуते на парнични поступак.

Одговоре на жалбу тужиоца и оштећеног Г.М. поднио је бранилац оптужене Г.П. и предложио да се те жалбе одбију као неосноване.

У сједници вијећа републички јавни тужилац и браниоци оптужених су изложили жалбе, а бранилац оптужене Г.П. и одговор на жалбе, остали код навода и приједлога из жалби и одговора, а оптужени В.З. је подржао жалбу свога браниоца, адвоката Д.Б.

Сједница вијећа је одржана у одсуству уредно обавијештених, оптужене Г.П. и оштећеног Г.М., а у складу са одредбом члана 318. став 4. ЗКП РС.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе у границама које прописује одредба члана 320. ЗКП РС и одговоре на жалбе, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Жалба браниоца оптуженог В.З. указује на бројне пропусте учињене у поступку истраге вођене против овог оптуженог и др. лица (саоптужених), указујући на бројне незаконитости у вези са доказима које је првостепени суд прихватио и на њима засновао пресуду о кривици овог оптуженог. Указује се и на стандард доказаност појединих чињеница и замјера пресуди што све изведене доказе, како оптужбе тако и одбране није цијенила на начин који прописује одредба члан 295. став 2. ЗКП РС, а замјерка се упућује и образложењу побијане пресуде које није у складу са одредбом члана 304. став 7. ЗКП РС.

Када је ријеч о конкретним приговорима које износи ова жалба у основу побијања пресуде због битних повреда одредаба кривичног поступка, жалба посебно истиче да је суд прекорачио оптужбу и учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Тај приговор жалба заснива на чињеници да је на страни 3. пресуде наведено да је суд у конкретној кривичноправној ствари поступао по потврђеној оптужници од 22.02.2016. године, иако је тужилац на главном претресу 23.05.2017. године мијењао оптужницу у битном елементу, а тај елемент је вријеме извршења кривичног дјела. Изнесени приговори су неосновани, јер оптужба није прекорачена у ситуацији када тужилац на главном претресу врши незнатне измјене у оптужници, а измјена у погледу времена извршења дјела управо је измјена која нема посебан значај јер и суд на главном претресу када утврди да је дјело учињено не у вријеме како је то наведено у потврђеној оптужници може у изреку пресуде и без интервенције тужиоца унијети тачно вријеме извршења дјела. Конкретан случај је управо такав, па изнесени приговор ове жалбе да је оптужба прекорачена, није основан. Дакле, битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС, није учињена. Неоснован је и приговор ове жалбе да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС због тога што је првостепени суд на главном претресу 23.05.2017. године одбио доказне приједлоге одбране, а да о томе није дао образложење на главном претресу, нити у пресуди.

Ни овај приговор није основан, јер одредба члана 278. став 2. ЗКП РС прописује да ако судија, односно предсједник вијећа закључи да околности које странка или бранилац желе да докажу немају значаја за предмет и да је понуђени доказ непотребан, одбиће извођење тога доказа. У овом случају побијана пресуда је образложила на странама 4. и 11. зашто је одбијен приједлог за ДНК вјештачење, јер како то произилази из образложења на гранама које су пронађене на мјесту извршења дјела није утврђен ДНК профил оптужених, дакле ни оптуженог В.З., па због одбијања тога приједлога није повријеђено право на одбрану, па није било ни потребно да одбрана доказује чињеницу која иде у корист оптуженог.

Приговара се да је првостепени суд одбио извођење доказа увидом и читањем ДНК вјештачења, јер резултат тога вјештачења односно налаза, не указује на утврђене ДНК профиле оптуженог. Тај приговор је неоснован, јер одсуство ДНК профила оптуженог на гранама које су пронађене на мјесту извршења дјела пресуда само констатује на страни 11. образложења, а налаз ДНК вјештачења од стране одбране није ни уврштен као доказ, односно у оптужници није ни наведен као доказ одбране.

Жалба указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка а) ЗКП РС, истичући да суд није био прописно састављен, јер да двојица судија судског вијећа нису судије из области кривичног судовања, односно судија Миленко Марковић никада није био судија на кривичном реферату, а судија Ивица Секулић послове тога реферата није обављао од 2003. године. Тај приговор је неоснован, из разлога што је одредбом члана 24. став 1. ЗКП РС прописано да у првом степену судови суде у вијећима састављеним од троје судија, а да за кривична дјела за које је прописана новчана казна или казна затвора до десет година, суди судија појединац.

У конкретном случају се ради о кривичном дјелу за које је прописана казна затвора од три до петнаест година, па је за суђење надлежан суд у вијећу састављеном од тројице судија, при чему је без значаја чињеница да ли су те судије које су распоређене као судије у кривичном одјељењу или неком другом одјељењу суда.

Жалба указује и на битну повреду из члана 311. став 2. ЗКП РС због погрешне примјене одредаба члана 10., 22. и 226. став 1. и 2. ЗКП РС, указујући да начин на који су предузете радње препознавања и друге радње у истрази од стране полицијских службеника Републике Српске ЦЈБ Б. на подручју друге државе (Републике Србије) и без надзора тужиоца, те да за поједине радње које је полиција предузимала не постоје одговарајуће наредбе судије за претходни поступак. Изнесени приговори су неосновани, јер су све радње у истрази предузете од стране полицијских органа Републике Српске, тачније ЦЈБ Б., па су сви свјedoци који су саслушани у истрази, салушани од стране полицијских органа Републике Српске у ЦЈБ Б., а судија за претходни поступак Округног суда у Бијељини је издао и наредбе за предузимање оних радњи за које је по одредбама ЗКП РС потребно издати наредбу, што је све садржано и у образложењу побијане пресуде.

У жалбеном основу побијања пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, жалба браниоца оптуженог В.З. указује на начин на који су оцијењени докази с једне и одбране с друге стране, да је та оцјена селективна, јер је побијана пресуда прихватила само доказе оптужбе, а не и доказе које је извела одбрана, па да сви докази нису оцијењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, слиједом чега је и коначан закључак пресуде да је оптужени З. учинио кривична дјела у вријеме, на начин и под околностима садржаним у изреци те пресуде, погрешан.

Изнесени приговори жалбе су по оцјени овога суда неосновани.

У истрази, а потом и на главном претресу пред првостепеним судом изведени су докази оптужбе и то: саслишани су оштећени Г. и С. М., те свјedoци Р.К., Б.П., Д.С., М.С., М.И., Т.М., З.В., В.Н., М.И., М.И., а у складу са одредбом члана 288. став 2. ЗКП РС прочитан је на главном претресу исказ свјedoка М.П. Изведени су и докази одбране саслушавањем свјedoка М.Т., Р.Н., Д.С., М.В., М.М. и П.Р., а изведени су и материјални докази како оптужбе тако и одбране који су наведени у образложењу пресуде на странама 3. и 4.

Правилном оцјеном свих доказа оптужбе и одбране, побијана пресуда је основано прихватила доказе одбране, прије свега исказе свједока Р.К., Б.П. и М.П. који су у својим исказима у истрази, а Б.П. и Р.К. и на главном претресу детаљно исказали да им је С.К. као саизвршилац у кривичном дјелу описаном у изреци пресуде, а који се након извршења дјела утопио у покушају да преплива ријеку Д. и пријеђе на територију РС, испричао да су он (С.) те оптужени В.З. и М.В. звани М., извршили крађу на штету Г. и С.М. у селу Г., те им изнио појединости у вези са начином извршења дјела, као и шта су том приликом узели и присвојили, наводећи приближно износе новца (еври и конвертибилне марке) и златнину, те колико је новца добио покојни С., а колико му је по договору још требао дати оптужени В.З.. Осим тога, из исказа свједока Р.К. произилази да је његов покојни брат С.К., супрузи свједока Б.П. дао златни брош у облику гране (дрво), који је он 26.11.2015. године добровољно предао у ЦЈБ Б., а који је приликом препознавања препознала С.М., а што је у свом исказу потврдила и свједок Б.П. Свједок М.П. је дана 27.11.2015. године добровољно предала женски златни прстен са плавим каменом поред којег се налази десет малих бијелих каменчића. Овај прстен је на препознавању у ЦЈБ Б. 16.12.2015. године препознала оштећена С.М.

Осим тога побијана пресуда је правилно оцијенила и исказ свједока Д.С. која је на главном претресу а прије тога и на саслушању у ЦЈБ Б. потврдила да је оптужном В.З. и саизвршиоцима предала три качкета. На основу свих напријед наведених исказа као и материјалних доказа (записник о увиђају, записници о препознавању лица и предмета који се доводе у везу са кривичним дјелом за које је оптужени В.З. оглашен кривим, те и на основу записника о препознавању које је вршено у ЦЈБ Б., а у којем је свједокиња Д.С. препознала В.З., дакле лице које је било присутно са другом двојцом којима је она дала три качкета.

Из свих наведених разлога и овај суд оцјењује да је првостепени суд релевантна чињенична утврђења из изреке побијане пресуде основано засновао на исказима свједока који су идентично исказивали и на саслушању у ЦЈБ Б. и на главном претресу пред првостепеним судом, осим М.П. чији исказ је на главном претресу прочитан, јер је долазак исте био отежан, а што је у складу са одредбом члана 288. став 2. ЗКП РС.

Супротни приговори жалбе браниоца оптуженог В.З., који се износе у жалбеним основама битних повреда из члана 311. став 1. и 2. ЗКП РС, као и они који су упућени мањкавости чињеничне основе побијане пресуде и повреде Кривичног закона, нису основани.

Жалбама окружног јавног тужиоца и браниоца оптуженог се пресуда у дијелу који се односи на оптуженог В.З. побија одлука о казни, а жалбом тужиоца и одлука о трошковима кривичног поступка и имовинско-правном захтјеву.

Разматрајући те приговоре, овај суд налази да је казна затвора у трајању од 6 (шест) година коју побијана пресуда изриче В.З. у свему примјерена тежини учињеног дјела, степену кривице оптуженог и околностима под којима је дјело учињено. За кривично дјело тешке крађе за које је оптужени оглашен кривим прописана је казна затвора од три до петнаест година. Оптужени В.З. је

више пута осуђиван углавном за истоврсна дјела, а што произилази из података из казнене евиденције што указује на већи степен кривице, што и по оцјени овог суда, а у одсуству посебно утврђених олакшавајућих околности не може послужити као аргументација за изрицање мање мјере казне од оне која му је изречена. Стога, залагање жалбе браниоца за изрицање мање, али и залагање жалбе тужиоца за изрицање веће казне, није основано. Изреченом казном ће се и по оцјени овога суда остварити сврха кажњавања како са аспекта опште (генералне) тако и посебне (специјалне) превенције, а што прописује одредба члана 28. КЗ РС.

Када је ријеч о оном дијелу жалбе тужиоца у којем се пресуда побија због одлука о трошковима кривичног поступка и имовинскоправног захтјева, те у дијелу у којем оштећени побија пресуду због одлуке о имовинскоправном захтјеву, споменуте жалбе нису основане из сљедећих разлога:

Када је ријеч о трошковима кривичног поступка, првостепени суд је правилно поступио када је оптуженог В.З. на основу члана 99. став 4. ЗКП РС ослободио дужности накнаде трошкова кривичног поступка, јер чињеница да је супруга оптуженог запослена сама за себе не указује да је оптужени у могућности сносити трошкове кривичног поступка, због чега је и у овом дијелу жалба тужиоца неоснована.

Што се имовинскоправног захтјева тиче овај суд наглашава да је првостепени суд правилно поступио када је оштећене Г. и С.М. са имовинскоправним захтјевом у цјелини упутио на парнични поступак. Ово због тога што је у изреци пресуде наведено да су оптужени и саизвршиоци извршењем кривичног дјела прибавили имовинску корист око 40.300,00 Евра и око 17.000,00 конвертибилних марака, а онда се у изреци наводе други предмети (мушки и женски златни ланчић, више комада женских златних прстенова, привјесака и др.), иако је несумњиво утврђено да је вриједност одузетог новца и наведених предмета знатно већа од 50.000,00 КМ. Тачан износ одузетог новца није на поуздан начин утврђен, због чега је жалба тужиоца неоснована и у овом дијелу, а неоснована је и жалба оштећеног Г.М. па је првостепени суд правилно поступио када је оштећене са имовинскоправним захтјевом у цјелини упутио на парнични поступак.

Из свих наведених разлога ваљало је жалбе окружног јавног тужиоца, браниоца оптуженог В.З. и оштећеног Г.М. одбити као неосноване и на основу члана 327. ЗКП РС побијану пресуду у односу на оптуженог В.З., потврдити.

У вези са приговорима који се истичу у жалби браниоца оптужене Г.П., овај суд налази да је побијана пресуда у овом дијелу захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, јер у овом дијелу пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама. Ти се приговори прије свега односе на улогу оптужене у извршењу кривичног дјела за које је оглашена кривом, као помагач, јер не само што је изрека пресуде у овом дијелу нејасна и неразумљива, разлози о одлучним чињеницама у вези са улогом ове оптужене у радњи помагања, онако како је она описана су нејасни и неразумљиви, на шта је основано указала жалба браниоца оптужене, због чега је ваљало ту жалбу уважити, побијану пресуду укинути на основу члана 329. став

1. тачка а) ЗКП РС и предмет у дијелу који се односи на оптужену Горицу Перић вратити првостепеном суду на поновно суђење.

Због наведене битне повреде овај суд није могао испитати ни правилност чињеничне основе пресуде, као и друге приговоре истакнуте у жалби. Стога ће у поновном поступку првостепени суд прије свега отклонити наведену битну повреду, а имаће у виду и друге приговоре који су у жалби истакнути у другим основама побијања пресуде, а о којима овај суд није могао расправљати због наведене битне повреде. Након што тако поступи моћи ће у овој кривично-правној ствари донијети правилну и закониту пресуду коју ће образложити на начин прописан у члану 304. став 7. ЗКП РС.

Из свих наведених разлога одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић